

KERK +leven

WEEKBLAD — NUMMER 20 — 16 MEI 2007

Klapstoel
kardinaal
Simonis

blz. 7

Dossier
Vrijwilligers
in de Kerk

blz. 12-13

Verkiezingen
en onze
sociale zekerheid

blz. 17

antwerpen brugge hasselt
gent mechelen

Sociale rechtvaardigheid wordt wereldwijd ernstig bedreigd

Erik De Smet

Buitenlandse investeerders geven zelden een moer om de arbeiders bij hun Aziatische onderaannemers. Financiële fondsen dwingen bedrijven te fuseren of afdelingen op te doeken, louter om het eigen profijt. Werkloosheid is het gevolg. Wat betekent sociale rechtvaardigheid vandaag? Prangende kwestie bij de gedenkdag van *Rerum novarum*.

Aasgieren van de markt

SOMS moet je het met eigen ogen zien om te beseffen wat sociale rechtvaardigheid inhoudt en hoe schrikbarend die geschonden kan worden. De schitterende tv-documentaire *China Blue* toont het leven van twee jonge arbeidsters in een textiel fabriek in het zuiden van China. Miljoenen achtergestelde boerenkinderen verlaten het platte-

land op zoek naar een beter bestaan als (onderbetaalde) fabrieksarbeiders. De camera's volgen Jasmine die in een jeansfabriek losse draadjes van broeken knipt, bestemd voor de westerse markt. We zien de fabriekseigenaar onderhandelen met een Indiase klant, die 4 dollar per broek wil betalen. Een bespottelijk lage prijs, en dus dient bezuinigd op de loonkost. „Wij missen nooit een deadline, al moeten onze arbeiders de hele nacht door-

werken”, verzekert de baas. Om zijn belofte waar te maken werken Jasmine en collega's zeven dagen op zeven, soms meer dan vijftien uur per dag en dat voor een schamel uurloon van... 5 cent. De opdrachtgever heeft amper oog voor de omstandigheden waarin zijn producten worden vervaardigd. Hem interesseert slechts het gewin. En het kan nog cynischer, vernemen we bij Wereldsolidariteit, de ngo van de christelijke werknemersbewe-

ging ACW. In Latijns-Amerikaanse landen lokt de overheid bedrijven met allerlei voordelen zoals het niet hoeven te respecteren van arbeids- en milieunormen, en met uiterst lage lonen en belastingen. *Maquilas* heten die bedrijven.

De piepjonge werknemers kennen nauwelijks hun rechten en de eigenaars doen alles om vakbondswerk in hun bedrijven tegen te gaan. Toen de Koreaan Soon Park Kim vernam dat een vak-

bond was opgericht in zijn Giant Trading in Guatemala, liet hij de firma prompt failliet verklaren. Vervolgens opende hij elders in Guatemala een nieuwe vestiging waar de kledingproductie wordt voortgezet. Meer dan twintig kledingbedrijven in het land volgden intussen Giants voorbeeld. Ze lieten zich op hun beurt nodeloos failliet verklaren.

Ver van mijn bed? Het loskoppelen van winstbejag van het economische initiatief in het Zuiden zet ook bij ons het vertrouwde model van sociaal gecorrigeerde markteconomie onder druk.

Immoreel

Nog een graadje erger is de werkwijze van de zogeheten aasgierfondsen (in vaktermen *vulture funds*). Multinationale financiers kopen schuldpapieren van noodlijdende bedrijven of armlastige landen over, om ze vervolgens via rechterlijke dwang te verzilveren. Deze activiteiten blijken verbluffend winstgevend.

Enkele maanden geleden eiste zo'n aasgierfonds van het straatarme Zambia 40 miljoen dollar terug. Het fonds had voor amper 4 miljoen een oude schuld van Zambia in Roemenië overgekocht, in 1979 aangegaan voor de aankoop van tractoren. Ander voorbeeld? Een Amerikaans fonds kocht een schuld van Congo-Brazzaville over voor 10 miljoen dollar en eist nu de achterstallige interesten op ten belope van 400 miljoen!

Winstbejag drijft deze landen nog dieper in de miserie en maakt alle inspanningen voor schuldaflossing, zo noodzakelijk voor ontwikkeling, waardeloos. De Britse minister van Financiën Gordon Brown bestempelde deze praktijk als immoreel, maar regeringen staan blijkbaar machteloos tegenover deze praktijken.

© Belga Lees verder op bladzijde 8